ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
IM. KS. PIOTRA WAWRZYNIAKA
POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 18 m. 14 — TELEFON nr 27-92

BIULETYN PRASOWY

II. rok.
Nr. 9

Poznań, dnia 1 września 1938

I.

WALNE ZEBRANIE BANKU SŁOWIAŃSKIEGO W BERLINIE

W dniu 20 lipca b. r. odbyło się pod przewodnictwem księdza patrona dra Domańskiego walne zebranie akcjonariuszy Banku Słowiańskiego w Berlinie. Ze sprawozdania rocznego wynika, że obroty wzrosły w roku sprawozdawczym o RM. 5,1 milionòw na RM. 19,2 milionów, suma bilansowa wzrosła z RM. 1,9 milionów na .RM 2,5 milionów. Wkłady spółdzielni kredytowych podwyższyły się na RM. 435.032,—, wkłady innych wierzycieli na RM. 1.415.942,—. Drobne wkłady oszczędnościowe wynosiły na końcu roku sprawozdawczego RM. 107.504,—. Suma kredytów, udzielonych spółdzielniom oraz innym dłużnikom wynosiła na końcu roku RM. 765.415,—. Wartość nieruchomości wykazano w aktywach w sumie RM. 1.046.132,—. Rezerwa gotówkowa wynosiła na końcu roku sprawozdawczego RM. 140.890,—. Dochody wynosiły RM. 106.247,—, rozchody RM. 91.562,—; czystego zysku pozostało RM. 9.333,—, po przelaniu do rezerwy RM. 5.351,—. Walne zebranie uchwaliło wypłacić akcjonariuszom 6% dywidendy. Jak wiadomo, kapitał zakładowy Banku Słowiańskiego został w grudniu ub. r. podwyższony od RM. 150.000,— (150 akcyj) na RM. 500.000,— (500 akcyj imiennych).

II.

WALNE ZEBRANIE BANKU LUDOWEGO W OLSZTYNIE

Dnia 15 lipca br. odbyło się w Olsztynie na sali Domu Polskiego „Concordia" roczne walne zebranie Banku Ludowego.

Ze sprawozdania rocznego wynika, że suma bilansowa za rok 1937 wzrosła z RM. 811.694,— na RM. 833.097,—. Suma udzielonych pożyczek wekslowych wynosiła RM. 300.705,—, pożyczek hipotecznych RM. 90.184,— pożyczek w rachunkach bieżących i innych 206.469,—. Pozatym wykazano w aktywach między innymi nieruchomości i ruchomości w sumie RM. 169.300,—, oraz papiery wartościowe i akcje w sumie RM. 58.000,—. Suma udziałów wynosiła na końcu roku RM. 28.322,—, suma rezerw, del credere i odstawień na pokrycie wątpliwych pretensji wynosiła razem RM. 138.539,—. Suma wkładów oszczędnościowych prócz innych wkładów wynosiła na końcu roku sprawozdawczego RM. 309.664,—. Członków liczy spółdzielnia 321.

Dochody wyrównały rozchody. W dochodach wykazano między innymi następujące wpływy: odsetki i prowizje RM. 49.240,—, dzierżawy nieruchomości etc. RM. 22.189,—, dywidenda z akcji i in. RM. 1.101,—. Rozchody: Wypłacone odsetki i prowizje wynosiły RM. 23.962,—, wydatki personalne i rzeczowe RM. 25.646,—, podatki RM. 11.296,—,

inwestycje (reparacje, remont nieruchomości) RM. 9.710,— i inne wydatki, odpisy etc. RM. 7.921,—.

III.

WALNE ZEBRANIE BANKU „UNJA" W BERLINIE

Dnia 20 lipca 1938 odbyło się w sali Rodła w Berlinie doroczne walne zebranie spółdzielni „Bank Unja". Walne zebranie przyjęło sprawozdanie roczne i bilans za rok 1937 i udzieliło pokwitowania zarządowi i Radzie Nadzorczej. Z sprawozdania rocznego wynika, że suma bilansowa wzrosła w roku sprawozdawczym o RM. 78.316,— na RM. 141.171,—; wkłady podwyższyły się o RM. 77.179,— na RM. 133.780,—; rezerwy wzrosły na RM. 5.083,-. W nieruchomości, wykazanej w aktywach w kwocie RM. 83.068,— mieści się Bursa Akademicka. Rok sprawozdawczy zamknięto czystym zyskiem w wysokości RM. 783,—, który przelany został do rezerwy. Spółdzielnia rozwija się pomyślnie.

IV.

STAN OSZCZĘDNOŚCI, POŻYCZEK I ZADŁUŻENIA SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH W I. KWARTALE 1938R.

Według opracowanych przez Radę Spółdzielczą ostatnich danych stan wkładów oszczędnościowych w spółdzielniach kredytowych w pierwszym kwartale br. uległ poprawie, osiągając na 31 marca sumę 264,3 miln. zł, wobec 261,9 miln. zł. na 31 grudnia 1937. Wzrost wkładów jest większy, jeżeli weźniemy pod uwagę tylko spółdzielnie związkowe (261,9 miln. zł. na 31 III. 38 wobec 259,4 na 31 XII 1937). Wrost wkładów wykazują wszystkie spółdzielnie [prócz żydowskich i ruskich. Wrost liczby książeczek oszczędnościowych wyniósł w tym samym okresie prawie 5,5 tys. Suma sald kredytowych na 19.720 rach. bieżących wyniosła na 31 III. br. 21.3 miln. zł. we wszystkich spółdzielniach, wykazując spadek w porównaniu ze stanem na 31 XII 37, który wyniósł 22.6 miln. zł. na 20.366 rachunk.

Ogólny stan pożyczek udzielonych przez spółdzielnie kredytowe wzrósł w omawianym okresie poważnie, bo z 507,3 miln. zł. do 514,9 miln. zł. Same spółdz. związkowe wykazały wzrost: z 501,7 miln. zł. do 508,9 miln. zł. Wzrost ten jednak przejawiły tylko spółdzielnie niemieckie, żydowskie i Związek Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P. Pozostałe polskie spółdzielnie kredytowe, spółdz. ukrainskie i ruskie wykazały spadek stanu pożyczek. Zwraca uwagę spadek stanu pożyczek zaległych (z 60,4 miln. zł. do 59,6 miln. zł).

Zadłużenie spółdzielni kredytowych wykazało wzrost z 173,5 miln. zł. do 174,7 miln zł. głównie z tytułu redyskonta weksli.

V.

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W LATACH 1928 — 1937 W SPÓŁDZIELNIACH KREDYTOWYCH W POLSCE

Poniższa tabela podaje cyfry wkładów oszczędnościowych, liczby wkładców i przeciętny wkład w latach 1928 — 1937:

Rok	wkłady oszczędnoś. w tys. zł.	liczba wkładców	przeciętny wkład
1928	209.917	267.463	784
1930	365.696	529.615	690
1932	282.808	551.901	512
1934	244.033	537.850	453
1936	237.927	597.000	398
1937	257.476	657.240	391

Wkłady oszczędnościowe więc wzrosły z roku 1928 — 1930, następnie spadały do roku 1936 i od roku 1937 zaczęły znowu rosnąć. To samo odnosi się do liczby wkładców z tą jedynie zmianą, że ta już od roku 1934 wykazywała tendencję zwyżkową. Przeciętne wkłady zaś spadają od roku 1929 bez przerwy i dotąd nie wykazują żadnego wzrostu.

Jak z tego widać, rokiem przełomowym dla spółdzielczości kredytowej w Polsce był rok 1937, od którego dopiero zaznacza się wyraźna poprawa. Poprawa więc w spółdzielczości pojawiła się o parę lat później niż w całem gospodarstwie. Wywołane to było koniecznością wyczyszczenia zaległoś-

ci, które z powodu ustaw oddłużeniowych pojawiły się w dużej mierze. Ciekawe jest jednak, że wielkość przeciętnego wkładu, stale maleje. Wskazuje to na fakt, że spółdzielczość staje się coraz bardziej organizacją warstw biednych — małorolnych i rzemieślników.

VI.

WYCIECZKA MŁODYCH SPÓŁDZIELCÓW

W dniu 20 i 21 lipca w przejeździe do Gdyni była w Warszawie wycieczka młodzieży nagrodzonej w Konkursie organizowanym przez spółdzielnie kredytowe zrzeszone w Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo — Gospodarczych R. P. pod hasłem „Poznajmy naszą spółdzielnię".

Młodzież wraz ze swymi nauczycielami — opiekunami Szkolnych Kas Oszczędności przybyła ze wszystkich krańców naszego kraju i zwiedziła poza Domem Spółdzielczości Rolniczej im. Fr. Stefczyka, ważniejsze zabytki Warszawy.

Poza młodzieżą, której udział wyrażał się liczbą prawie 48,000 w konkursie uczestniczyli również nauczyciele — opiekunowie S. K. O. w liczbie 516.

W Gdyni młodzież przebywać będzie około 8 dni, gdzie poza zwiedzeniem miasta i urządzeń portowych odbędzie wycieczkę statkiem na Hel.

Nauczyciele natomiast wyjechali do Danii S.S. Kościuszko w dniu 21 lipca.

Organizacja wycieczek pozostała powierzona spółdzielni Turystyczno — Wypoczynkowej „Gromada".

VII.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ NA TERENIE C. O. P.

Rozbudowa nowego okręgu przemysłowego stawia przed miastami, jak i przed wsią C.O.P.-u szereg nowych zagadnień organizacyjnych i gospodarczych. Krańcowe wzmocnienie tempa produkcji rolnej i organizacji zbytu jej wytworów musi oprzeć się na spółdzielczości rolniczo - handlowej, kredytowej, mleczarskiej i t. d. Zorganizowanie należytej organizacji miast i miasteczek należy do spółdzielczości spożywczej. Nie od rzeczy więc będzie pobieżny przegląd obecnego stanu spółdzielczości na tym terenie.

A więc na terenie C.O.P.-u istnieje 238 spółdzielni mleczarskich, przerabiających ponad 130 milionów kg. mleka rocznie, 31 spółdzielni rolniczo - handlowych, które dokonały obrotu w r. 37 na sumę około 7,5 miliona zł, 669 spółdzielni kredytowych rolniczych które zebrały około 8,8 milionòw zł. i udzieliły blisko 20 milionów zł. pożyczek, 88 spółdzielni kredytowych powszechnych, które zebrały około 9,5 milionów wkładów i udzieliły ponad 20 milionów zł. kredytów, wreszcie ponad 100 spółdzielni rolniczo - spożywczych, dokonywujących ponad 7 milionów zł. obrotu. Wszystkie te spółdzielnie należą do Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo — Gospodarczych R. P.

Ponadto na terenie C. O. P.-u istnieje jeszcze około 480 spółdzielni spożywców, zrzeszonych w Związku Spożywców „Społem".

VIII.

SPÓŁDZIELNIE ROLNICZE „RAIFFEISENA" W NIEMCZECH

Ogólna liczba spółdzielni w Niemczech wynosiła w 1937r. 50 755. Z tych 40 353 drobnych i większych spółdzielni i 134 instytucyj centralnych jest zrzeszonych w centralnym Związku niemieckich spółdzielni rolniczych Raiffeisen — „Reichsverband der deutschen landwirtschaftlichen Genosenschaften e. V.". Pozostałe spółdzielnie w liczbie 10 269 należą albo do Niemieckiego Związku Spółdzielczego „Deutscher Genossenschafts - verband" albo do Głównego Związku niemieckich przedsiębiorstw mieszkaniowych lub do Związku niemieckich spółdzielni spożywców Rzeszy albo też jeszcze nie należą do żadnego związku.

Stan ogólny 40 353 spółdzielni, należących do Związku Rzeszy Raiffeisen — w roku 1937 dzieli się na następujące grupy:

spółdzielnie oszczędnościowo - pożyczkowe	17 890
spółdzielnie zakupu i sprzedaży	3 251
spółdzielnie mleczarskie	8 844
spółdzielnie przetwórcze mięsa	623
spółdzielnie jajczarskie	325
spółdzielnie owocarskie i warzywnicze	285
spółdzielnie winoogrodnicze	497
browary spółdzielcze	330
spółdzielnie wyrobów ziemniaczanych i skrobi	79
różne spółdzielnie towarowe	622
spółdzielnie elektryfikacyjne	4 802
młockarnie spółdzielcze	840
spółdzielnie hodowli bydła	471
różne spółdzielnie wytwórcze	1 494
razem	40 353
oraz hurtownie, kasy i spółdzielnie centralne	134

Odbito w Drukarni Współczesnej — Poznań, Plac Wolności 18.